

Ks. JÓZEF MAJKA — KUL

WĘZŁOWE ZAGADNIENIA
KATOLICKIEJ NAUKI SPOŁECZNEJ W ŚWIETLE
PRZEMIAN WSPÓŁCZESNYCH

Mówiąc o „przemianach współczesnych“ referent ma na myśli przemiany ustrojowe (społeczno-gospodarcze), które dokonały się i dokonują w Polsce po ostatniej wojnie. Rozważa je pod kątem widzenia podstawowego problemu katolickiej nauki społecznej, a więc w świetle nadprzyrodzonej użyteczności życia społecznego i gospodarczego, w świetle ostatecznego celu człowieka. Ponieważ rozważanie dotyczy zagadnień ustrojowych, referent omawia najpierw podstawowe zasady personalistycznego ładu społecznego, mianowicie zasadę pomocniczości, dobra wspólnego i chrześcijańskości, a następnie opierając się na tych zasadach analizuje dokonujące się przemiany społeczno-gospodarcze.

Zajmuje się więc kolejno następującymi problemami: formułuje koncepcję państwa realizowaną u nas i omawia w związku z tym problem zakresu zadań i uprawnień państwa z jednej strony, a zagadnienie obowiązków i uprawnień obywateli z drugiej. Zwraca uwagę na fakt osłabienia więzi społecznych i wskazuje na niebezpieczeństwo, w jakim znalazła się w związku z tym rodzina. Podkreśla przemiany, które dokonały się zarówno w pojmowaniu przez państwo uprawnień własnościowych obywateli, jak i w strukturze własności przemysłowej i rolnej. Przechodząc do omawiania zagadnienia obowiązku pracy i prawa do niej oraz jej społecznej organizacji ukazał trudności, jakie dały się zauważyć w związku z dokonanymi przemianami. Referent zwraca wreszcie uwagę na korzystne z punktu widzenia katolickiej nauki społecznej zjawisko osłabienia antagonizmów klasowych oraz przełamania szeregu, utrudniających reformy społeczne, zakorzenionych uprzedzeń i opinii.